

ERFGOED
DAG

Beestig!

ZONDAG 23 APRIL

Mechelen
en de regio

www.mechelen.be/erfgoeddag

Programma en plan

KLAAR VOOR EEN BEESTIGE ERFGOEDDAG

Dieren en erfgoed, wat hebben ze met elkaar te maken? Je ontdekt het allemaal op **Erfgoeddag** met als thema 'Beestig!'.

Op zondag **23 april** laten tientallen erfgoedorganisaties uit **Mechelen en de regio** je kennismaken met ons cultureel erfgoed. Van varken, werkpaard en papegaai tot en met de bruinvis, de paling, de kat of de immer mysterieuze fabeldieren: je komt gegarandeerd het hele dierenrijk tegen, voor en achter de schermen.

Heb je **extra info** nodig? Kom eens langs bij de infostand van Erfgoedcel Mechelen op de Veemarkt. Onze enthousiaste vrijwilligers helpen je tussen **10u en 17u** graag op weg.

Alle informatie uit deze folder en meer details over de verschillende activiteiten vind je op www.mechelen.be/erfgoeddag

VIER THEMA'S

Weet je niet waar te starten? Speciaal voor jou bundelen we de activiteiten in **vier thema's**. Je herkent ze verderop in deze folder aan deze kleuren. Stippel zelf je route uit. Er is voor ieder wat wils.

1. DE KRACHT & SYMBOLIEK VAN DIEREN

Dieren dragen heel wat betekenis met zich mee. We associëren ons maar al te graag met hun kenmerken. Een haas is snel, een schildpad traag, een vos is sluw, een adelaar staat voor macht... en ga zo maar door. Tal van activiteiten laten je zien hoe dit niet alleen vroeger, maar ook nu nog steeds een rol speelt in ons dagelijks leven.

3. BEESTIGE ACTIVITEITEN VOOR DE GANSE FAMILIE

De spontane band tussen dieren en kinderen is een blijver. Ook voor de jonge veulens en speelse puppy's onder ons voorzien de erfgoedpartners een uitgebreid aanbod met kindvriendelijke activiteiten.

2. BEESTIG VAKMANSCHAP

Wist je dat dieren vaak ook een belangrijke rol spelen in een ambacht, een stiel, een vak of een metier? Zowel in het afbeelden van dieren als in het gebruik van dierlijke materialen. Workshops en demonstraties tonen je wat er allemaal bij komt kijken.

4. DE ONGANG MET DIEREN VROEGER EN NU

Onze omgang met dieren heeft al eeuwenlang impact op onszelf en onze omgeving. Hoe zit die evolutie in elkaar en wat brengt de toekomst? We tasten samen de raakvlakken tussen erfgoed en natuur af.

ONTDEK MECHELEN OP Z'N BEESTIGST*

*Met of zonder stalen ros

Trek er samen met een gids op uit in en rond de stad. In het Nederlands of in 't Mechels. Te voet of met de fiets. Op deze pagina vind je alle activiteiten die je op een (figuurlijk) drafje door Mechelen en de omgeving nemen.

Ga samen met de stadsgidsen op zoek naar dieren en ontdek hoe het er vroeger aan toe ging. Met de Faculteit van het Mechels Dialect ontdek je de beestige kant van de stad oep se Mechels. **Erfgoedcel Mechelen** en Natuurpunt Mechels Rivierengebied slaan de handen in elkaar met leerkrachten en leerlingen Toerisme van BA Stassart voor een fietstocht die helemaal in het teken staat van de (water)dieren rond Mechelen.

STADSGIDSEN MECHELEN

Vertrek- en eindpunt: Veemarkt

Stadswandeling beestig Mechelen

Begeleide wandeling

De stadsgidsen nemen je mee door het centrum, op zoek naar dieren. Dat kunnen monumenten zijn, straatnamen, namen van huizen en zelfs dieren die leven in de stad. Hoe gaan we om met dieren in de stad? Hoe was dat vroeger? We ontdekken samen de dieren in het stadsbeeld en vertellen verhalen en anekdotes.

Start om **10.30u of 14.30u**

(de wandeling duurt ongeveer een uurtje)

Inschrijven verplicht

FACULTEIT VAN HET MECHELS DIALECT

Vertrek- en eindpunt: Veemarkt

Een biestige wandeling in 't Mechels dialect

Begeleide wandeling

Ontdek Mechelen zoals je nog nooit eerder deed: in het Mechels dialect.

De gids neemt je mee door Mechelen en onderweg ontdek je verschillende dieren die staan afgebeeld in het straatbeeld.

Start om **10u of 14u**

(de wandeling duurt ongeveer een uurtje)

Inschrijven verplicht

ERFGOEDCEL MECHELEN, NATUURPUNT MECHELS RIVIERENGEBIED & BA STASSART

Vertrek- en eindpunt: Veemarkt

Animalinas - Paradijs voor mens en dier

Begeleide fietstocht

We verlaten de Mechelse binnenstad met zijn vlietjes en ontdekken net buiten het centrum een walhalla voor mens en dier. We houden halt bij enkele bewoners van Natuurpark Rivierenland die door de graffiti tikunstenaar Dzia geschilderd werden.

Start om **11u of 15u**

(de fietstocht duurt ongeveer 2 uurtjes)

Vergeet je eigen fiets niet mee te brengen!

Inschrijven verplicht

Opgelet!

Voor deze activiteiten is het belangrijk dat je op **voorhand** een plekje reserveert. De plaatsen zijn beperkt dus wees er op tijd bij. Inschrijven kan via www.mechelen.be/erfgoeddag/fietstocht-en-wandelingen of **scan de QR-code**.

Schrijf je snel in!

ACTIVITEITEN UIT DE REGIO

BONHEIDEN

Kantcentrum 't Ordinaaltje
Dorp 112 (Ingang Poverstraat)

Lewis maakt 'beestig' kantontwerp voor 't Ordinaaltje

Tentoonstelling

Uit een wedstrijd voor jong tekentalent trok een onschuldige hand één winnaar. Samen met 't Ordinaaltje mag Lewis nu zijn beestig ontwerp omvormen tot een waar kanten kunstwerk. Je ontdekt het eindresultaat en nog vele andere kantkloswerkjes op Erfgoeddag!

10-17u

BOOM

Gemeente Boom
Parochiecentrum
Groene Hofstraat 10

"Onnefretters" in Boom

Tentoonstelling

De bijnaam van de Bomenaars is hondeneters. Aten ze dan honden in Boom? In deze tentoonstelling maak je kennis met de oorsprong van deze Boomse bijnaam. We kunnen al verklappen: honden waren geen Booms streekgerecht. Paardenstoofvles oftewel 'schep' was dat wel! Ook dat kent zijn oorsprong in ons verleden. Je ontdekt het allemaal in de tentoonstelling. Benieuwd naar dit stoofpotje? Kom eens proeven. Wie zich liever de bijnaam hondeneter aanmeet, kan zich tegoed doen aan een klassieke hotdog.

10-18u

BORNEM

Abdij van Bornem
Kloosterstraat 71

Beestig geestig

Zoektocht

Interactieve zoektocht naar fabelachtige dieren en hun verhalen in oude geschriften en kunstwerken. Wil je nog meer te weten komen over hun symboliek? Dan kan je deze dag ook 2 lezingen volgen.

9.30-17u

Geschikt voor kinderen 4-18 jaar

Sint-Margarethakerk Wintam
Eduard De Blockstraat 2

Dieren en hun symboliek in het Christendom

Zoektocht

Zet je zoektocht naar dierensymboliek verder en kom alles te weten over de dieren in het interieur van deze ontwijde kerk.

10-17u

Geschikt voor kinderen 6 - 18 jaar

Dierlijke resten in de archeologie met een focus op Klein-Brabant

Tentoonstelling

Hier wordt de relatie tussen mens en dier uit het verleden geïllustreerd en tentoongesteld.

10-17u

Geschikt voor kinderen 12-18 jaar

DUFFEL

Duffels FotoKollektief
Voormalige wasserij Sint-Elisabeth
Boomgaardstraat 60

Dieren in hun leefwereld

Tentoonstelling

Het Duffels FotoKollektief stelt het resultaat voor van de beelden die ze maakten tijdens hun expeditie dieren spotten.

10-18u

Geschikt voor kinderen 5-18 jaar

Abstrakt
't Mosterdpotje
Mechelsebaan 220

Mens en dier vroeger en nu in De Mosterdpot

Tentoonstelling

Wandeling in afwisselend landschap, onderweg worden beelden en verhalen getoond van de fotovereniging Abstrakt i.s.m. Natuurpunt Oude Spoorweg. Aan het ontmoetingscafé 't Mosterdpotje ontdek je nog een tentoonstelling op de bovenste verdieping.

10-17u

Gedeeltelijk rolstoeltoegankelijk

Het aanbod voor Bonheiden, Bornem en Duffel kwam tot stand in samenwerking met Erfgoedcel Rivier&Land. Meer informatie over deze activiteiten vind je op www.igemo.be/erfgoed/erfgoeddag-2023

Kunstkring De Pelicaen
Bibliotheek Duffel,
Breughelzaal B O.-L.-Vrouwlaan 1

Beestig geschilderd

Tentoonstelling

Kunstkring de Pelicaen brengt beeldende kunst samen rond dierlijke taferelen in een Duffelse context.

10-18u

ZEMST

Heemkring De Semse
Erfgoedhuis De Semse
Schoolstraat 17
www.desemse.be

De kunsten van de adelaar

Spektakel & tentoonstelling

De adelaar is het universele symbool van de Romeinen. Tijdens de intrede van Legio XI ontdek je hoe het er in de tijd van de Romeinen in Elewijt aan toe ging. In het Erfgoedhuis kan je tegelijkertijd de indrukwekkende Gallo-Romeinse vondsten uit de Romeinse nederzetting (vicus) van Elewijt bekijken.

11-18u

ACTIVITEITEN IN MECHELEN

1. STADSARCHIEF

Nokerstraat 2
stadsarchief.mechelen.be

De beestige charters in het stadsarchief Mechelen

Tentoonstelling

Kom in deze tentoonstelling meer te weten over het beestig materiaal waarmee oorkonden gemaakt worden. Vind jij ook hoeveel dieren er in de charters verwerkt zitten?
10-17u

2. KAZERNE DOSSIN

Goswin de Stassartstraat 153
www.kazernedossin.eu

Dieren in oorlogstijd

Zoektocht

In oorlogstijd spelen dieren een belangrijke rol. Soms angstaanjagend, soms troostend. Een kijk- en doerparcours leidt kinderen en hun ouders langs de kunstwerken van gastexpo *Wanneer gaan we naar huis?*. De kunstenaars zijn aanwezig en geven graag een woordje uitleg.
10-17u

Geschikt voor kinderen 6-12 jaar Het kinderparcours is de hele dag gratis toegankelijk. Het kunstenaarsduo is aanwezig tussen 14u en 17u.

3. HET PREDIKHEREN

Goswin de Stassartstraat 88
www.hetpredikheren.be/activiteiten
Barbib is doorlopend open voor een drankje en iets zoet.

De kracht van dieren

Expo

Deze expo vertelt je meer over de symboliek van dieren doorheen de geschiedenis, over de huid als drager van verhalen, en over een combinatie van deze twee tradities.
10-17u

De expo loopt tot en met 7 mei en op Erfgoeddag zelf is er een uniek extratje te bezichtigen.

Beestige voorleeszonday

Voorlees- of vertelactiviteit

De voorlezers van de bib kiezen de leukste dierenverhalen uit en nemen je mee van het ene avontuur naar het andere.
10.30 - 11.30u

Tattoos for charity

Demonstratie

De tattooostudio Rebels & Rustlers zet de expo rond de kracht van dieren om in de praktijk. Ze helpen je om jouw verhaal te vereeuwigen in de vorm van een tattoo. De Mechelse koesterdieren dienen als inspiratie. De opbrengst gaat naar Natuurpunt.
10-17u

Wens je zelf een tattoo? Een plekje reserveren is verplicht. Alle informatie daarvoor vind je op www.hetpredikheren.be/activiteiten

4. MUSEUM HOF VAN BUSLEYDEN

Sint-Janstraat 2a
www.hofvanbusleyden.be

Verborgen Parels

De expo *Verborgene Parels* is uitzonderlijk gratis toegankelijk tijdens Erfgoeddag. Spring eens binnen en ontdek de ontelbare dieren in de verschillende tafereLEN.
10-17u

Maak je eigen vogelconcert in origami

Workshop

Een toekan, rode ara, of ijsvogel uit papier maken? In deze instapworkshop origami voor jong en oud leer je papier vouwen tot kleurrijke vogels. Inspiratie wordt gehaald uit het schilderij *Vogelconcert* van Paul de Vos.
10-17u

Gezellige vertelhoek: vogelconcert

Voorlees- of vertelactiviteit

Een gids vertelt je in een kwartier iets wat je waarschijnlijk nog niet wist over het schilderij *Vogelconcert* van Paul de Vos.
11-16.30u (duur: 15')

Achter de schermen: beestjes in het restaurantatelier

Demonstratie

8. ACA+3

IKA, Veemarkt 39

Creative beestjes

Tentoonstelling

Een aantal senioren van ACA+3 tonen u een keur van dierenportretten in

olieverf, acryl, aquarel, pastel en potlood.

De studenten plaatsen het dier in het middelpunt en brengen eer aan een soms

eenvoudig of vergeten aspect van het dierenrijk.

10-17u

9. CENTER FOR ARTEFACT RESEARCH

Paardenstraatje 3

www.artefactresearch.be

De voetsporen van de archeozoöloog

Er werden in Mechelen al vele dierlijke

en verrassende archeologische ontdekkingen gedaan. Ze geven ons

een goed beeld van het leven van onze voorouders: wat aten ze, wat droegen

ze, hielden ze huisdieren en met welk ongedierte deden ze hun omgeving?

In deze tentoonstelling ontdek je de verhalen achter verschillende bekende

Mechelse dieren(vondsten).
10-17u

10. ERFGOEDCEL MECHELEN

Stadsschouwburg Mechelen (Foyer)

Keizerstraat 3

www.erfgoedcelmechelen.be

I.s.m. Mechelen 2000+ en Steunpunt Levend Erfgoed.

Geestig beestige vertelling uit Didden's fabels van de Voddemèt

Voorlees- of vertelactiviteit

Op Erfgoeddag beluister je dierenfabels

in de gezellige foyer van de stadsschouwburg. We lezen voor uit

Fabels van de Voddemèt, een bundel sappige fabels in het Mechels van Hendrik Diddens.

Om 13.15u en om 16.15u

Beestige banden: perkament en leer rond mooie boeken

Demonstratie

In deze demonstratie leggen de mensen van het IKA je uit hoe dierenhuiden worden omgevormd tot perkament en leer en wat het verschil is tussen de twee.
10-17u

6. KANTCLUB ETTERJEFKE

IKA, Veemarkt 39

Een Mechelse kanten slang: hoe maak je dat?

Demonstratie & workshop

Kom te weten hoe Mechels kant wordt gemaakt en welke rol dieren daarin spelen. Beginnen je vingers te kriebelen? Dan kan je ook zelf aan de slag. We leren je hoe je een slang kan klossen.
10-17u

7. DE VLAAMSE KUNSTKRING VOOR MARQUETEURS

IKA, Veemarkt 39

Nu komt de aap uit het hout: beestige marqueterie?

Demonstratie

Kom te weten hoe marqueteurs houten meubelen versieren en welke rol de natuur en het dierenrijk daarin spelen.
10-17u

8. ACA+3

IKA, Veemarkt 39

Creative beestjes

Tentoonstelling

Een aantal senioren van ACA+3 tonen u een keur van dierenportretten in

olieverf, acryl, aquarel, pastel en potlood.

De studenten plaatsen het dier in het middelpunt en brengen eer aan een soms

eenvoudig of vergeten aspect van het dierenrijk.

10-17u

9. CENTER FOR ARTEFACT RESEARCH

Paardenstraatje 3

www.artefactresearch.be

De voetsporen van de archeozoöloog

Er werden in Mechelen al vele dierlijke

en verrassende archeologische ontdekkingen gedaan. Ze geven ons

een goed beeld van het leven van onze voorouders: wat aten ze, wat droegen

ze, hielden ze huisdieren en met welk ongedierte deden ze hun omgeving?

In deze tentoonstelling ontdek je de verhalen achter verschillende bekende

Mechelse dieren(vondsten).
10-17u

10. ERFGOEDCEL MECHELEN

Stadsschouwburg Mechelen (Foyer)

Keizerstraat 3

www.erfgoedcelmechelen.be

I.s.m. Mechelen 2000+ en Steunpunt Levend Erfgoed.

Geestig beestige vertelling uit Didden's fabels van de Voddemèt

Voorlees- of vertelactiviteit

Op Erfgoeddag beluister je dierenfabels

in de gezellige foyer van de stadsschouwburg. We lezen voor uit

Fabels van de Voddemèt, een bundel sappige fabels in het Mechels van Hendrik Diddens.

Om 13.15u en om 16.15u

De getekende mens

Lezing

Waren tattoos vroeger het handelsmerk van de zeeman of de rebel, ondertussen zijn ze populair in alle lagen van de

bevolking. Henri Beunders, schrijver van *Optocht der tattoos*, duikt in de wereld van de 'getekende mens' en onderzoekt (dieren)motieven en evoluties.
14u

Oude rassen, sterke genen

Lezing

De doorgedreven specialisatie in de huidige landbouw zorgt voor genetische

verschraling. Oude rassen, zoals de Mechelse koekoek en de Vlaamse geit,

passen niet meer in het hoogproductieve plaatje. Maar ze zullen in de toekomst wel weer belangrijk zijn.
15.15u

11. SPEELGOEDMUSEUM

Nekkerspoelstraat 21

www.speelgoedmuseum.be

Bijzondere verhalen over beestig speelgoed

Rondleiding

Knuffeldieren, miniatuurboerderijen, dierentuinen. Duik de speelgoedjungle in met onze gids en slinger tussen de

speelse dierenverhalen! Spring van de oudste bikkels die werden gemaakt van

schapenkootjes naar de middeleeuwse ballonnen. Glij langs onze uitgebreide

dierenwereld vol knuffelberen en sluiip voorbij de speelgoeddieren.
Om 9.30u en om 11u

De plaatsen zijn beperkt. Reserveren is verplicht via www.mechelen.be/speelgoedmuseum-erfgoeddag

12. DE MAAN

Minderbroedersgang 3

www.demaan.be

De beestige geheimen van DE MAAN

Demonstratie

Paul Contryn en zijn ploeg tonen de boeiende en geheime 'mechanieken'

van de poppen en figuren van theater DE MAAN van 1948 tot nu.
16-17u

Reserveren is verplicht en kan tot 23.04. 15u via www.demaan.be/nl/erfgoeddag23

Reserveren is verplicht en kan tot 18.04. 18u via www.demaan.be/nl/erfgoeddag23

Kinderen moeten worden begeleid door een volwassene.

De getekende mens

Lezing

Waren tattoos vroeger het handelsmerk van de zeeman of de rebel, ondertussen zijn ze populair in alle lagen van de

bevolking. Henri Beunders, schrijver van *Optocht der tattoos*, duikt in de wereld van de 'getekende mens' en onderzoekt (dieren)motieven en evoluties.
14u

Oude rassen, sterke genen

Lezing

De doorgedreven specialisatie in de huidige landbouw zorgt voor genetische

verschraling. Oude rassen, zoals de Mechelse koekoek en de Vlaamse geit,

passen niet meer in het hoogproductieve plaatje. Maar ze zullen in de toekomst wel weer belangrijk zijn.
15.15u

De plaatsen zijn beperkt. Reserveren is verplicht via www.mechelen.be/speelgoedmuseum-erfgoeddag

Rescrijven niet verplicht. Plaatsen wel beperkt.

11. SPEELGOEDMUSEUM

Nekkerspoelstraat 21

www.speelgoedmuseum.be

Bijzondere verhalen over beestig speelgoed

Rondleiding

Knuffeldieren, miniatuurboerderijen, dierentuinen. Duik de speelgoedjungle in met onze gids en slinger tussen de

speelse dierenverhalen! Spring van de oudste bikkels die werden gemaakt van

schapenkootjes naar de middeleeuwse ballonnen. Glij langs onze uitgebreide

dierenwereld vol knuffelberen en sluiip voorbij de speelgoeddieren.
Om 9.30u en om 11u

De plaatsen zijn beperkt. Reserveren is verplicht via www.mechelen.be/speelgoedmuseum-erfgoeddag

Rescrijven niet verplicht. Plaatsen wel beperkt.

14. VEEMARKT

10-17u

ERFGOEDCEL MECHELEN

www.erfgoedcelmechelen.be

Welkom op Erfgoeddag

Infostand

Weet je niet welke activiteit je waar moet gaan zoeken? Of wil je graag wat

meer informatie over Erfgoeddag in het algemeen? Breng een bezoekje aan

onze infostand en onze enthousiaste vrijwilligers en medewerkers helpen je

graag verder.

MILIEU EDUCATIE MECHELEN

www.aapvzw.be

Op een draffe: de geschiedenis van het paard in ons landschap

Infostand

Het leven van het paard is de afgelopen

duizenden jaren enorm veranderd. Ook in Mechelen en omstreken waren en zijn

paarden erg geliefd. De gevolgen voor het landschap blijven echter niet uit... Je

ontdekt er alles over bij deze infostand.

REUZEN MECHELEN

www.reuzenmechelen.com

Loslopende paardjes in de stad

Mini spektakel

Opgepast voor de loslopende ommegangspaardjes. Ze huppelen

vrolijk van Museum Hof van Busleyden naar de Veemarkt, theater DE MAAN en

terug. Verboden te voederen, aaien mag.

NARUURPARK RIVIERENLAND

www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpark-rivierenland

De wereld van Animalinas

Infostand

Verken de raakvlakken tussen erfgoed en natuur, met extra aandacht voor het

welzijn van mens, dieren en omgeving. We dompelen je onder in de wereld

van kunstenaar Dzia en de 'Animalinas'. Hier kan je ook je kennis over de

koesterdieren in Mechelen testen.

REGIONAAL LANDSCHAP RIVIERENLAND VZW

www.rlrl.be

Op een draffe: de geschiedenis van het paard in ons landschap

Infostand

Het leven van het paard is de afgelopen

duizenden jaren enorm veranderd. Ook in Mechelen en omstreken waren en zijn

paarden erg geliefd. De gevolgen voor het landschap blijven echter niet uit... Je

ontdekt er alles over bij deze infostand.

SPEELGOEDMUSEUM

www.speelgoedmuseum.be

Maak een beestige blaasraket

Workshop

De klakkebus of blaaspijp kent al een lange traditie. Het ontstond wellicht als

wapen voor de jacht maar werd daarna ook geïntegreerd in onze spelcultuur. We

knutselen een blaasraket en lanceren onze geknutselde dieren naar de ruimte.

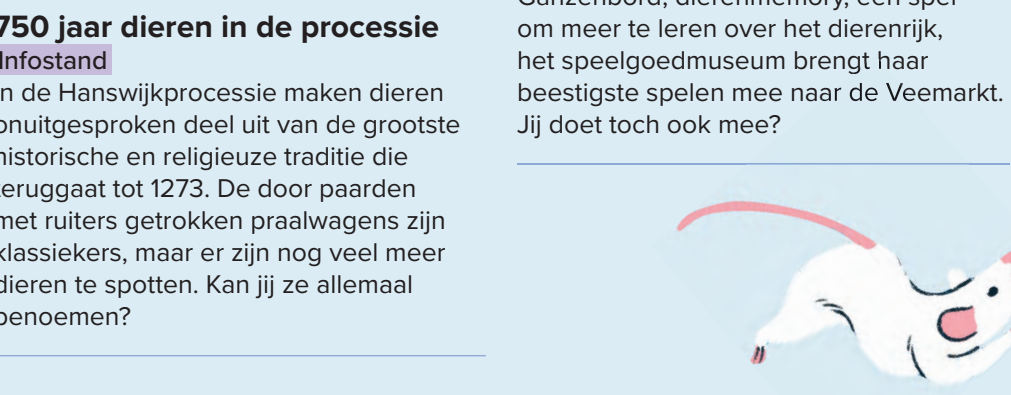
Spelen met dierspelen

Workshop

Genzenbord, dierenmemory, een spel om meer te leren over het dierenrijk,

het speelgoedmuseum brengt haar beestigste spelen mee naar de Veemarkt.

Jij doet toch ook mee?

Erfgoedcel Mechelen i.s.m. Battel in Beeld, Leest Geweest, Heemkundige Kring Dr. Crocquet, Hoembeka, Lemmen Dol en David Wellens

**Van aap tot zwaluw! Of toch vooral paarden?
Beestjes in Mechelse dorpen en wijken**

Digitale expo

Zes online fotoreeksen geven een beestige kijk op **Battel, Heffen, Hombeek, Leest, Muizen en Walem**. Gepassioneerde lokale erfgoedliefhebbers doken in hun archief op zoek naar beestige foto's uit hun buurt. In deze reeks geven ze je een kijkje in het dierenbestand van Mechelen en de randgemeenten.

We hopen zowel **dieren- als geschiedenisfanaten** spontaan te laten glimlachen bij het zien van die **stoet werk- en lastdieren, boerderijbewoners, prijsbeesten of gezelschapsdiertjes**. Ze zijn er in alle vormen, maten en kleuren (en soms zelfs in steen), als getuigen van het landelijk leven in de rand, al dan niet met een vleugje exotisme.

Je ontdekt het in de digitale expo van 23 april tot 24 juni 2023 op www.mechelen.be/erfgoeddag/expo

Ontdek de expo

Deel je foto's met
#ERFGOEDCELMECHELEN en
#ERFGOEDDAG2023

Erfgoeddag is een initiatief van FARO,
Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw

ERFGOEDCEL
MECHELEN

